

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh novely zákona“) bol spracovaný na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2024 a Plánu práce Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky na rok 2024.

Návrh novely zákona sa predkladá predovšetkým s cieľom zjednodušiť podmienky pre podnikateľské prostredie, ako aj pre fyzické osoby (občanov) v postavení vlastníkov a držiteľov vozidiel.

V súčasnosti dopravné inšpektoráty zapožičiavajú predajcom nových vozidiel plechové tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno M, ktorí ich následne zapožičiavajú vlastníkom novozakúpených vozidiel. Skúsenosti z praktickej aplikácie poukazujú na to, že je v mnohých prípadoch problematické zo strany zákazníkov tieto tabuľky vrátiť späť predajcovi. Po zavedení jednorazových tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno M, na ktorých by predajcovia vyznačovali dobu ich platnosti, by už vlastníci vozidiel nemuseli tieto tabuľky vracat' späť predajcom vozidiel. Zároveň zostáva zachovaná možnosť pridelenia „plechových“ tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom pre subjekty predávajúce najmä úžitkové vozidlá, ktoré môžu mať k takejto tabuľke vydané napr. mýtné jednotky.

Obdobná situácia je pri tabuľkách so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C, ktoré v súčasnosti dopravné inšpektoráty môžu zapožičiavať subjektom, ktorých predmetom činnosti je predaj vozidiel evidovaných v Slovenskej republike alebo v inom štáte alebo ktoré zabezpečujú predaj takýchto vozidiel, alebo okresným úradom. V praktickej rovine bolo zistených množstvo prípadov, kedy takéto subjekty, resp. samotní občania, používali tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom neoprávnene a v mnohých prípadoch aj na dovoz vozidiel zakúpených v iných štátoch.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol spracovaný návrh novely zákona, ktorým sa zavedú „jednorazové“ tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C a M a zároveň bude obmedzené vydávanie tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C len pre okresné úrady po podaní žiadosti o schválenie alebo uznanie technickej spôsobilosti na konkrétne vozidlá. S tým súvisí zavedenie nového správneho poplatku za pridelenie „jednorazovej“ tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C a M (5 eur za 1 kus). Materiál týchto „jednorazových“ tabuliek bude zo syntetického polyesteru, ktorý vizuálne vyzerá ako tvrdený papier, ale je odolný voči poveternostným vplyvom a roztrhnutiu. Predajcovia nových vozidiel ich budú vydávať vlastníkom po zakúpení vozidla na dobu 30 dní, t. j. pokiaľ si vozidlá riadne nezaevidujú.

Na základe počtov novopredaných vozidiel a vozidiel jednotlivo dovezených z cudziny sa predpokladá ročný objem do 100 000 jednorazových párov tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúce písmeno M a 60 000 až 80 000 párov takýchto tabuliek obsahujúcich písmeno C.

Návrh novely zákona zavádza aj iné opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, resp. na zlepšenie služieb občanov vo verejnej správe pri evidenčných úkonoch. Ide predovšetkým

o umožnenie prihlasovať nové vozidlá a jednotlivito dovezené vozidlá na ktoromkoľvek dopravnom inšpektoráte a o umožnenie vykonávania elektronických služieb pri evidovaní vozidiel bez ohľadu na to, či už bolo držiteľovi vozidla vydané osvedčenie o evidencii časť I alebo nie

Zavádza sa nová elektronická služba pre subjekty, ktorých predmetom činnosti je vykonávanie vývozov vozidiel do cudziny, čím sa eliminuje potreba osobnej návštevy pracovníkov autobazárov na dopravných inšpektorátoch. Taktiež sa zavádza elektronická služba na opätovné zaradenie vozidla do premávky po jeho dočasnom vyradení z evidencie. Súčasťou zlepšovania podmienok pre podnikateľov, ako aj občanov, je vypustenie vykonávania kontrol originality vozidiel pred ich oznámením na vývoz do cudziny. To sa však bude týkať v zmysle vykonaného ex-post hodnotenia na zlepšenie podnikateľského prostredia len pre vozidlá, ktoré boli prvýkrát prihlásené v Slovenskej republike najviac pred 60 dňami. Nanovo sa nastavuje systematika vytvárania tzv. diplomatických evidenčných čísel a precizujú sa obmedzenia pri vytváraní vlastných (voliteľných) evidenčných čísel.

Ruší sa možnosť vydávať „podsvietené“ tabuľky s evidenčným číslom (tabuľky zo zmesi polykarbonátu a polyesteru vyžarujúce svetlo pri zapnutom osvetlení). Precizuje sa ustanovenie o hanlivých, vulgárnych a ostatných zakázaných výrazov na tzv. voliteľných tabuľkách s evidenčným číslom. Špecifická tabuľka s evidenčným číslom (EL/EV so zeleným písmom) sa bude vydávať už len „čistým“ elektromobilom, t. j. nie plug-in hybridom. V nadväznosti na opodstatnené požiadavky sa aktualizuje okruh subjektov, ktorým sa môžu poskytovať údaje z evidencie vozidiel (doplňa sa napríklad o správcov konkurznej podstaty, rozhodcov a rozhodcovské súdy).

S cieľom udržiavať evidenciu vozidiel čo najviac aktuálnu, s reálnymi údajmi zodpovedajúcimi skutočnosti, sa navrhujú dva nové dôvody vyradenia vozidiel s evidencie: vyradenie vozidiel po mŕtvych vlastníkoch, od ktorých úmrtia uplynulo viac ako 15 rokov bez toho, aby bolo vozidlo vysporiadané v rámci dedičského konania a vyradenie vozidiel, pri ktorých nedošlo k úplnému dokončeniu prepisu vozidla podľa predpisov účinných do roku 2022.

Návrhom novely zákona sa mení aj zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, v ktorom sa precizuje okruh údajov poskytovaných obecnej polícii z evidencie vozidiel, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, v ktorom sa nastavujú správne poplatky za jednorazové tabuľky s evidenčným číslom, zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, ktoré reagujú na navrhované zmeny pri vydávaní tzv. diplomatických evidenčných čísel a zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke v znení neskorších predpisov, v ktorom sa zosúladí vzťah k vozidlám Národného bezpečnostného úradu.

Predkladaný návrh vyhlášky je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, s právom Európskej únie, s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh novely zákona predpokladá pozitívne aj negatívne dopady na rozpočet verejnej správy a podnikateľské prostredie, pozitívne sociálne vplyvy, vplyvy na služby verejnej správy pre občana a informatizáciu spoločnosti a nepredpokladá žiadne vplyvy na životné prostredie ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodom 1 a 53 [§ 39 ods. 9, § 140 ods. 1 písm. a)]

Vzhľadom na zrušenie možnosti orgánu Policajného zboru vydávať tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C pre neschválené poľnohospodárske a lesné vozidlá, sa ruší aj všeobecný zákaz používať tieto vozidlá na cestách mimo ciest III. triedy, miestnych a účelových ciest za nezníženej viditeľnosti, ako aj možnosť udeľovať výnimky z tohto zákazu. Tieto vozidlá bude možné prevádzkovať už len na základe dočasného povolenia na prevádzku neschváleného jednotlivého vozidla, ktoré vydávajú okresné úrady podľa zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a ktoré v rámci toho obmedzujú trasu alebo územie, na ktorom môže byť také vozidlo prevádzkované.

K bodu 2 (§ 40 ods. 12)

Možnosť používať zvláštne výstražné znamenia červenej farby alebo kombináciu zvláštnych výstražných svetiel modrej a červenej farby na vozidlách s právom prednosti v jazde sa rozširuje o vozidlá Vojenskej polície, čo vyplýva z príbuznosti plnenia jej úloh s úlohami Policajného zboru, a to najmä vo vzťahu k zaistovaniu ochrany určených osôb.

K bodu 3 [§ 63 ods. 2 písm. f)]

Medzi osoby oprávnené zastavovať vozidlá sa dopĺňajú inšpektori práce, ktorým toto oprávnenie umožní vykonávať cestné kontroly podľa zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave aj samostatne, nielen v súčinnosti s príslušníkmi Policajného zboru.

K bodu 4 [§ § 68 ods. 7 písm. a), § 68 ods. 8 písm. a), § 111 ods. 2 písm. b), § 113 ods. 11 písm. g) a i), § 113 ods. 15 písm. h) a i), § 138a ods. 2 písm. a) body 2 a 3, § 138a ods. 2 písm. b) body 2 a 3, § 139f ods. 2 písm. c) body 2 a 3]

Legislatívno-technická úprava, ktorou sa formulačne spresňuje slovné spojenie „identifikačné číslo organizácie“.

K bodu 5 [§ 69 ods. 1 písm. g)]

Z dôvodu právnej istoty sa dopĺňajú všeobecné oprávnenia policajta o kontrolu dodržiavania povinností účastníka cestnej premávky nielen podľa zákona o cestnej premávke, ale aj podľa iných zákonov, najmä zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke.

K bodom 6 až 8 [§ 72 ods. 1 písm. a), h) a i), § 72 ods. 7]

Precizujú sa ustanovenia o zadržení osvedčenia o evidencii časť I alebo časť II, evidenčného dokladu od vozidla vydaného v cudzine alebo tabuľky s evidenčným číslom tak, aby boli súladné so zákonom č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke. Zároveň sa spresňuje postup pri postúpení vo veci zadržaných dokladov a tabuliek okresnému úradu tak, aby sa to vzťahovalo len na vozidlá, ktoré podliehajú pravidelným technickým a emisným kontrolám.

K bodu 9 (§ 88 ods. 3)

V súčasnosti môže psychologické vyšetrenia podľa zákona o cestnej premávke vykonávať len psychológ s certifikátom na certifikovanú pracovnú činnosť dopravná psychológia. V rezorte Ministerstve vnútra SR sú však služobne zaradení aj služobní psychológovia, ktorí zatiaľ nenadobudli požadovaný certifikát, pričom jeho získanie sa odhaduje na 5 až 6 rokov, čo výrazne komplikuje efektivitu plnenia služobných činností. Z uvedeného dôvodu sa ako optimálne riešenie

javí opätovne zaviesť výnimku, ktorá by pod supervíziou skúseného psychológa umožňovala vykonávať dopravno-psychologické vyšetrenie aj služobným psychológom, ktorí požadovaný certifikát zatiaľ nenadobudli. So zákonnou výnimkou má rezort Ministerstva vnútra SR dlhoročné skúsenosti (2014 - 2022) a jej trvalé znovuzavedenie by prinieslo mnoho výhod, ktoré by zefektívnilo činnosť služobných psychológov naprieč všetkými psychologickými pracoviskami Ministerstva vnútra SR, resp. Policajného zboru. Ďalším významným dôvodom zavedenia výnimky je množstvo dopravno-psychologických vyšetrení, keďže rezort Ministerstva vnútra SR patrí medzi rezorty a inštitúcie s najvyšším počtom dopravno-psychologických vyšetrení (v priemere 1900 ročne) a z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby tento druh vyšetrenia mohol prebiehať nepretržite, a teda ho mohol vykonávať aj psychológ bez certifikácie. Vzhľadom na podobnosť tohto stavu v ostatných zložkách patriacich pod zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, sa tento režim zavádza aj pre psychológov týchto zložiek.

K bodu 10 (§ 104 ods. 6)

Pri relatívne krátkodobých pobytoch štátnych príslušníkov tretej krajiny na území SR sa im umožňuje pri výmene vodičského preukazu (čo je povinné po 185 dňoch pobytu na našom území) uschovať svoj domáci vodičský preukaz na orgáne Policajného zboru namiesto jeho zasielania do krajiny vydania. Uschovaný vodičský preukaz sa vráti pri odovzdaní slovenského vodičského preukazu, pričom však z kapacitných a administratívnych dôvodov bude táto úschova možná len v trvaní najviac jeden rok.

K bodom 11 a 17 (poznámky pod čiarou k odkazom 47a, 53b)

Legislatívno-technická zmeny; aktualizujú sa odkazy na nové nariadenia EÚ.

K bodu 12 (§ 112 ods. 8 a 9)

Vypúšťa sa povinnosť poskytovať údaje z obchodného registra a živnostenského registra do evidencie vozidiel ako obsolentné, keďže to už vo všeobecnosti vyplýva zo zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci.

Namiesto uvedeného sa ustanovuje povinnosť okresného úradu a predajcu nových vozidiel pri vydávaní tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C a M oznamovať do evidencie vozidiel (prostredníctvom elektronickej služby) vlastníka vozidla, ktorému boli tieto tabuľky vydané, čo umožní efektívnejšie zisťovanie totožnosti tejto osoby, ktorá je zodpovedná za prevádzkovanie vozidla ešte pred jeho prihlásením do evidencie.

K bodu 13 (§ 112 ods. 12)

Obdobne ako je tomu pri predajcoch už evidovaných vozidiel, dopĺňa sa možnosť elektronického prihlásenia alebo vykonania zmeny držby vozidla aj pre výrobcu vozidla, zástupcu výrobcu vozidla a predajcu nových vozidiel, a to tiež po ich predchádzajúcej registrácii.

K bodu 14 (§ 113 ods. 1)

Navrhuje sa nanovo upraviť poskytovanie údajov z evidencie vozidiel, vzhľadom na neustále priebežné pribúdanie orgánov verejnej moci, ktorým sa poskytujú tieto údaje. Nové znenie jasnejšie upravuje, s ktorými subjektmi je evidencia vozidiel prepojená systémovo a ktorým subjektom sa poskytujú potrebné informácie iným spôsobom. Medzi nové subjekty, ktorým sa deklaruje poskytovanie informácií z evidencie vozidiel, patria napríklad správcovia konkurznej podstaty, rozhodcovské súdy a rozhodcovia.

K bodom 15 a 16 (§ 113 ods. 5 a 7)

V nadväznosti na nové znenie odseku 1 o poskytovaní informácií z evidencie vozidiel sa upresňuje tiež, ktorému orgánu v akých prípadoch sa podávajú žiadosti o poskytnutie údajov z evidencie vozidiel. Z dôvodu ochrany osobných údajov sa tiež dopĺňa výslovná požiadavka pre žiadateľov o informácie o uvedenie právneho základu, účelu a rozsahu žiadaných osobných údajov z evidencie vozidiel.

K bodu 18 (§ 114 ods. 1)

Vypustením miestnej príslušnosti orgánu Policajného zboru sa umožňuje prihlásiť nové vozidlo alebo jednotlivo dovezené vozidlo do evidencie vozidiel na ktoromkoľvek orgáne Policajného zboru. Uvedené opatrenie zjednoduší osobné podávanie žiadostí a znižuje nepriame finančné náklady pre vlastníkov vozidiel, keďže nebude potrebné prihlasovať vozidlá na dopravnom inšpektoráte príslušnom podľa pobytu alebo sídla držiteľa vozidla. Ani pri týchto vozidlách už teda nebude striktné daná miestna príslušnosť prihlásenia, obdobne ako tomu nie je od roku 2022 pri iných evidenčných úkonoch (napr. pri prepise vozidla). Zároveň sa upresňuje, že držiteľ vozidla musí mať pobyt alebo sídlo na území Slovenskej republiky.

K bodu 19 (§ 115 ods. 6)

Umožňuje sa prihlásenie jednotlivo dovezeného vozidla výrobcom alebo zástupcom výrobcu dosiaľ neevidovaného dokončeného vozidla, ako aj predajcom nového vozidla. Ide o precizovanie okruhu subjektov, ktoré môžu požiadať o prihlásenie vozidla do evidencie vozidiel, ktorému okresný úrad uznal typové schválenie ES jednotlivo dovezeného vozidla, uznal schválenie alebo schválil takéto vozidlo, prostredníctvom elektronickej služby zavedenej na tento účel.

K bodu 20 (§ 115 ods. 8, § 116 ods. 19, § 116a ods. 6 a 10, § 119 ods. 7, § 132a ods. 3)

Precizujú sa ustanovenia o zasielaní dokladov od vozidla a tabuliek s evidenčným číslom tým, že sa jasne nastavuje táto možnosť len na adresu v Slovenskej republike, aby mohli byť zabezpečené podmienky pri vrátení pôvodných dokladov a tabuliek.

K bodu 21 (§ 115 ods. 10 a 11)

Povinnosť vrátenia tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno M subjektu, ktorý ju vydal, sa obmedzuje len na „plechové“ tabuľky. Pri jednorazových tabuľkách zo syntetického polyesteru sa zavádza povinnosť túto tabuľku odovzdať dopravnému inšpektorátu alebo doručovacej službe pri preberaní „plechových“ tabuliek.

K bodu 22 (§ 116 ods. 2)

Ide o nadväzujúcu úpravu na zrušenie miestnej príslušnosti orgánu Policajného zboru pri prihlasovaní vozidiel do evidencie vozidiel tak, aby bolo možné vykonať zmenu vlastníckeho práva k vozidlu na ktoromkoľvek dopravnom inšpektoráte.

K bodu 23 (§ 116 ods. 13)

Legislatívno-technická úprava spočívajúca v zmene odkazu na poznámku pod čiarou..

K bodu 24 (§ § 116 ods. 16)

Pri zmene držby vozidla sa umožňuje vydanie nového osvedčenia o evidencii časť II aj osobe, ktorú na to splnomocnil budúci držiteľ vozidla a ktorý nemusí byť osobne prítomný na dopravnom inšpektoráte pri vykonávaní zmeny držby vozidla. Dosiaľ to bolo možné len spôsobom zasielania nových dokladov prostredníctvom kuriérnej služby, čo viacerým vlastníkom a držiteľom vozidla nevyhovovalo.

K bodu 25 (§ 116 ods. 20)

Na základe upozornenia prokurátora sa ustanovuje, že zmena držby vozidiel z držiteľa, ktorým je osoba podnikajúcej vo vlastnom mene, na totožnú fyzickú osobu a naopak, sa nemá považovať za zmenu držiteľa vozidla podľa zákona o cestnej premávke, ale za zmenu údajov (okrem iného to znamená, že sa v takýchto prípadoch nemá vyberať správny poplatok za zápis držiteľa vozidla, ale len za vydanie nových dokladov od vozidla).

K bodom 26, 27, 30 a 40 (§ 116a ods. 1, 3, 5 a 9, § 119 ods. 5, § 122 ods. 2, § 132a ods. 1)

Vypúšťa sa podmienka vydania osvedčenia o evidencii časť I pri používaní elektronických služieb v rámci evidovania vozidiel. Od zavedenia vydávania týchto osvedčení v roku 2010 sa ich každoročne vydáva cca 600.000 kusov. Ostáva už len marginalizované množstvo vozidiel, ktoré majú vydané ešte pôvodné doklady a teda aj držiteľia týchto vozidiel budú môcť využívať elektronické služby.

K bodu 28 (§ 116a ods. 8)

Pre autobazáre, ktoré nevykonávajú len sprostredkovateľskú činnosť pri predaji vozidiel, ale priamo vozidlá aj vykupujú, sa navrhuje možnosť priložiť k elektronickej žiadosti ako alternatívu k súčasnej zmluve o sprostredkovaní predaja kúpnu zmluvu podpísanú vlastníkom vozidla.

K bodu 29 (§ 116a ods. 8)

Z dôvodu zlepšenia podmienok pre autobazáre, ktoré vykonávajú zmenu držby vozidla na svoju osobu elektronickou službou, sa vypúšťa podmienka predkladania písomného plnomocenstva s osvedčeným podpisom štatutárneho orgánu autobazáru. Pri elektronických službách štatutárny zástupca autobazáru alebo ním splnomocnená osoba podpisuje žiadosť svojím kvalifikovaným elektronickým podpisom, v dôsledku čoho už nie je potrebné prikladať ďalšie splnomocnenie budúceho držiteľa vozidla na vykonanie zmeny držby vozidla.

K bodom 31 a 32 (§ 119 ods. 2 a 3)

Umožňuje sa, obdobne ako pri vykonávaní ostatných úkonov v evidencii vozidiel, aj odhlásenie vozidla do cudziny na ktoromkoľvek dopravnom inšpektoráte.

K bodu 33 (§ 119 ods. 8)

Obdobne ako pri vykonávaní zmien držby vozidiel autobazármi sa pre tieto subjekty zavádza aj možnosť oznámenia vývozov vozidiel do cudziny prostredníctvom elektronickej služby, čo doterajšia právna úprava neumožňovala. Ide o jedno z opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, ktorým sa odbremenia aj dopravné inšpektoráty od vybavovania osobných podaní.

K bodu 34 (§ 119 ods. 9)

V súvislosti s balíkmi opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia a ex post hodnotení realizovaných Ministerstvom hospodárstva SR sa navrhuje vypustenie absolvovania kontroly originality vozidiel pri odhlásení do cudziny. Táto výnimka sa však bude týkať len úplne nových vozidiel – vozidiel, ktoré boli prvýkrát prihlásené do akejkoľvek evidencie najviac pred 60 dňami.

K bodu 35 (§ 119a ods. 5 a 8)

Vypúšťajú sa ustanovenia o potrebe písomného požiadania o úkonov pri dočasnom vyradení vozidla, keďže o všetky ostatné štandardné úkony je možné požiadať osobne, bez potreby predkladania písomnej žiadosti.

K bodu 36 (§ 119a ods. 12 a 13)

Zavádza sa nová elektronická služba na opätovné zaradenie vozidla dočasne vyradeného z evidencie späť do premávky, čo doterajšia právna úprava neumožňovala. Po zaradení vozidla do premávky bude dopravný inšpektorát zasielať odovzdané doklady a tabuľky s evidenčným číslom na určené adresy, čo úplne odbremeni občanov (držiteľov vozidiel) od osobných návštev.

K bodu 37 (§ 120 ods. 6)

Upresňuje sa podmienka pri vyradení vozidla z evidencie z dôvodu odovzdania starého vozidla na spracovanie v cudzine tak, aby dané vozidlo už bolo odovzdané na spracovanie (nielen jeho príprava na spracovanie, ako je to uvedené v súčasnosti).

K bodu 38 (§ 120 ods. 14 a 15)

V súlade so smernicou Rady 1999/37/ES z 29. apríla 1999 o registračných dokumentoch pre vozidlá (Ú. v. ES L 138, 1. 6. 1999; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 07, zv. 004) v platnom znení (najmä čo sa týka smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/46/EÚ) sa dopĺňa trvalé vyradenie vozidla z evidencie aj vtedy, ak orgán Policajného zboru dostane z cudziny informáciu o tom, že sa vozidlo považuje za vozidlo po dobe životnosti. Takéto vozidlo nesmie byť opätovne schválené a prihlásené do evidencie vozidiel, čo doterajšia právna úprava neustanovovala.

K bodu 39 (§ 121 ods. 4)

Zavádza sa inštitút vyradenia vozidla z evidencie z úradnej moci, ak vlastníak vozidla zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho a do 10 rokov nedošlo k nadobudnutiu vlastníckych práv k vozidlu prostredníctvom dedičského konania na nového vlastníka vozidla. Pri takýchto vozidlách (ktoré neboli zahrnuté do pozostalosti) je vysoký predpoklad ich fyzickej neexistencie a teda existujú len evidenčne, čo vyvoláva problematické situácie z rôznych dôvodov (vyžadovanie technickej a emisnej kontroly, povinného zmluvného poistenia a pod.).

K bodu 41 (§ 123)

Z dôvodu veľkého počtu čiastkových zmien v § 123 sa navrhuje jeho celé nové znenie.

Oproti doterajšej právnej úprave sa z dôvodu minimálneho záujmu, ako aj neefektívnej výroby, vypúšťa možnosť vyhotovenia tabuliek s evidenčným číslom zo zmesi polykarbonátu a polyesteru vyžarujúcej svetlo pri zapnutom osvetlení vozidla.

Zavádzajú sa nové jednorazové (prevozné) tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C alebo M. Pri predaji nových (ešte neevidovaných) motorových vozidiel v súčasnosti funguje systém, pri ktorom dopravné inšpektoráty vydávajú predajcom nových vozidiel plechové tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno M na obdobie najviac 5 rokov. Predajcovia tieto tabuľky následne zapožičiavajú svojim klientom – vlastníkom novozakúpených vozidiel do času, kým si svoje vozidlo riadne nezaevidujú; títo potom musia tieto „dočasné“ značky vrátiť do predajne, čo je v mnohých prípadoch problematické. Po zavedení jednorazových tabuliek, na ktorých budú predajcovia vyznačovať dobu ich platnosti (30 dní), už vlastníci vozidiel nebudú musieť po ich riadnom zaevidovaní tieto tabuľky vracať späť predajcom vozidiel.

Obdobná situácia je pri tabuľkách so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C, ktoré v súčasnosti dopravné inšpektoráty vydávajú autobazárom (subjektom, ktorých predmetom činnosti je predaj vozidiel evidovaných v Slovenskej republike alebo v inom štáte alebo ktoré zabezpečujú predaj takýchto vozidiel) alebo okresným úradom na obdobie najviac 3 roky. V praxi bolo zistených množstvo prípadov, kedy takéto subjekty, resp. samotní občania, používali tieto tabuľky neoprávnene, o. i. aj na dovoz vozidiel zakúpených v iných štátoch. Po novom budú môcť jednorazové tabuľky v týchto prípadoch vydávať už len okresné úrady osobám po podaní žiadosti o schválenie alebo uznanie technickej spôsobilosti na konkrétne vozidlá. Zároveň zostáva

zachovaná možnosť pridelenia „plechových“ tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C pre subjekty predávajúce najmä úžitkové vozidlá, ktoré môžu mať k takejto tabuľke vydané napr. mýtné jednotky.

Materiál „jednorazových“ tabuliek bude zo syntetického polyesteru, ktorý vizuálne vyzerá ako tvrdený papier, ale je odolný voči poveternostným vplyvom a roztrhnutiu. Ich výroba sa predpokladá v Centre polygrafických služieb Ministerstva vnútra SR. Na základe počtov novopredaných vozidiel a vozidiel jednotlivo dovezených z cudziny sa predpokladá ročný objem do 100.000 jednorazových párov M-tabuliek a 60.000 až 80.000 párov takýchto C-tabuliek.

Správny poplatok za vydanie jednorazovej tabuľky s evidenčným číslom zo syntetického polyesteru sa navrhuje vo výške 5 eur za jeden kus tabuľky. Poplatníkmi budú predajcovia vozidiel pri pridelení takejto tabuľky. Je to obdoba platenia správneho poplatku za pridelenie 1 ks prevozných tabuľky s evidenčným číslom v plechovom vyhotovení, ktorý platia predajcovia vozidiel na dopravných inšpektorátoch pri zapožičaní takýchto tabuliek. Nejde teda o zavedenie úplne nového správneho poplatku.

Z dôvodu jednoznačnosti vyhotovenia duplikátu tabuliek (najmä pri preverovaní údajov v cudzine) sa zavádza označenie DUPLIKÁT, keďže v súčasnosti je duplikát tabuľky označený len vygravírovaním číslice 1 alebo 2 v pravom hornom rohu tabuľky.

V nadväznosti na zmeny schválené v Akčnom pláne rozvoja elektromobility v SR (2022) sa obmedzuje možnosť pridelit' špecifickú tabuľku s evidenčným číslom len pre vozidlá, ktorých jediným zdrojom energie je elektrina, alebo pre vozidlá s vodíkovým pohonom.

K bodom 42 až 44 (§ 124 ods. 3)

Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa precizujú dôvody, kedy nemožno pridelit' evidenčné číslo vytvorené na základe požiadavky držiteľa. Pri hanlivých, zosmiešňujúcich, pohoršujúcich alebo urážajúcich výrazov sa dopĺňa aj zákaz vydania tabuliek, ak navrhovaná kombinácia písmen a číslic nielen tvorí takéto výrazy, ale aj evokuje takéto výrazy alebo je s nimi zameniteľná (napr. vypustením nejakého písmena, nahradením písmena číslicou a pod.), a to nielen v slovenčine, ale aj v cudzom jazyku (zväčša ide o požiadavky na rôzne výrazy v anglickom jazyku).

Rovnakým spôsobom sa rozširuje nemožnosť pridelenia tabuliek aj pri textoch podporujúcich alebo propagujúcich hnutie, ktoré preukázateľne smeruje k potláčaniu práv a slobôd občanov alebo ktoré hlásia národnostnú, rasovú, triednu alebo náboženskú neznášanlivosť.

V danom ustanovení sa tiež dopĺňa zákaz evidenčných čísel na želanie na základe dvojice začiatkových písmen. Ide o písmená, ktoré tvoria základ tzv. diplomatických značiek a pri ktorých nie je žiaduce z dôvodu potenciálnej zameniteľnosti pripustiť vytváranie vlastných evidenčných čísel aj keby samé osebe netvorili diplomatické číslo (napr. CD – 5 písmen). Zároveň sa v dôsledku negatívnej konotácie s nacistickým hnutím výslovne zakazuje používanie evidenčných čísel začínajúcich na písmená SS.

K bodu 45 (§ 125)

Na základe požiadavky Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa navrhuje nový systém vytvárania tzv. diplomatických tabuliek. Nanovo sa ustanovuje okruh subjektov, ktorým je možné pridelit' jednotlivé diplomatické evidenčné čísla. Zároveň sa mení skladba týchto čísel, ktoré budú mať na začiatku dve smerodajné písmená, štátny znak Slovenskej republiky a potom 5 číslic. Podľa druhu diplomatického subjektu pôjde o písmená CC, CD, CH alebo ZZ (ruší sa v súčasnosti používaná dvojica písmen EE). Sekundárnym rozlišovacím znakom bude aj dodatočné gravírovanie písmen CD, CC, CH, ZZ na tabuľky s evidenčným číslom. V tejto súvislosti už nebude potrebné vydávať značky s písmenami CD a CC, ktoré sa museli lepiť na karosériu.

K bodu 46 (§ 127)

Z dôvodu veľkého počtu čiastkových zmien v § 127 sa navrhuje jeho celé nové znenie. Zavádza sa unifikácia všetkých druhov tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom v dvoch riadkoch okrem zvláštneho evidenčného čísla obsahujúceho písmeno H alebo S, ktoré môžu byť usporiadané v jednom riadku. V prvom riadku zvláštneho evidenčného čísla sa bude vždy uvádzať smerodajné písmeno C, F, H, M, S alebo V. V druhom riadku sa bude uvádzať päť číslic, päť písmen alebo päťmiestna kombinácia číslic a písmen. Takouto úpravou sa vytvoria podmienky pre veľké množstvo kombinácií číslic a písmen na zvláštnych evidenčných číslach. Oproti súčasnej právnej úprave sa umožňuje vydávanie tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom mimo orgánov Policajného zboru len pre okresné úrady kvôli jednotlivo dovezeným vozidlám do Slovenskej republiky, ktorých vlastníci požiadali o schválenie technickej spôsobilosti. Z dôvodu viacerých prípadov zistenia neoprávneného používania vozidiel opatrených tabuľkou so zvláštnym evidenčným číslom v cudzine už nebude možné zapožičiavať takéto tabuľky subjektom, ktorých predmetom činnosti je predaj vozidiel evidovaných v Slovenskej republike alebo v cudzine. Oproti súčasnosti sa ruší zvláštne evidenčné číslo obsahujúce písmeno Z, ktoré bolo pridelené pracovným strojom samohybným (kategória PS) a snežným skútrom (kategória LS), keďže ide o vozidlá, ktoré sú schvaľované na prevádzku v cestnej premávke a budú sa im pridelať štandardné evidenčné čísla na tabuľkách v rozmeroch ako pre traktory.

K bodu 47 (§ 128 ods. 1 a 2)

Ustanovenia o vydávaní tabuliek so zvláštnym evidenčným číslom obsahujúce písmeno M sa presúvajú tak, aby boli riešené len na jednom mieste (v § 127). Zároveň sa vypúšťa možnosť použitia takýchto prevozných tabuliek na predvádzacie jazdy, nakoľko to na účely schválenia technickej spôsobilosti vozidla nie je potrebné.

K bodu 48 (§ 130 ods. 1)

Upresňuje sa, že ak má vozidlo pridelenú tabuľku so zvláštnym evidenčným číslom vyhotovenú zo syntetického polyesteru, nesmie sa použiť na jazdu do cudziny. V oprávnených prípadoch použitia vozidla v cudzine, ktoré nemá pridelené riadne tabuľky s evidenčným číslom, bude možné, tak ako je tomu aj v súčasnosti, na dopravnom inšpektoráte zapožičať tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom v plechovom vyhotovení a vydať riadne doklady s obmedzenou platnosťou.

K bodu 49 (§ 136 ods. 1)

Medzi subjekty, ktorým Ministerstvo vnútra SR pridelať tabuľky s evidenčným číslom vyhradené pre ich služobnú potrebu, sa vzhľadom na príbuznosť ním plnených úloh s ostatnými zložkami už zavedenými v § 126 ods. 1, dopĺňa Národný bezpečnostný úrad.

K bodu 50 (§ 136 ods. 2)

Ide o nadväzujúcu úpravu s novou koncepciou pridelenia tzv. diplomatických značiek, kde sa popri výlučnej pôsobnosti Ministerstva vnútra SR na evidenčné úkony, ktoré sa týkajú týchto vozidiel, zavádza aj výslovná ingerencia ministerstva zahraničných vecí, ktoré bude potvrdzovať príslušnosť žiadateľov do jednotlivých kategórií diplomatických pracovníkov.

K bodom 51 a 52 [§ 137 ods. 2 písm. g) a o)]

Precizujú sa dôvody porušenia pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom pri najväčších povolených hmotnostiach a rozmeroch vozidiel a pri vozidlách s rôznymi dôvodmi nepoužívania v cestnej premávke.

K bodom 54 a 55 [§ 141 ods. 6 písm. o) a q)]

Legislatívno-technická úpravy týkajúce sa vzťahu správneho poriadku ku konaniam podľa zákona o cestnej premávke. Vypúšťa sa písmeno o vydávaní tabuliek s evidenčným číslom obsahujúcim písmeno C pre poľnohospodárske a lesné stroje, keďže táto pôsobnosť pre orgány Policajného zboru sa návrhom zákona ruší, a upravuje sa písmeno o vyradení vozidla z evidencie tak, aby pokrývalo všetky prípady úradného vyradenia.

K bodu 56 (§ 143h)

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2023 sa dopĺňa o zavedenie inštitútu vyradenia vozidla z evidencie z úradnej moci, ak osoba, na ktorú sa držba vozidla previedla podľa predpisov účinných do 31. decembra 2022, nepožiada o vydanie osvedčenia o evidencii časť I a časť II ani do 30. júna 2026 (t. j. rok od účinnosti návrhu zákona). Ide o neukončené prevody vozidiel, kedy je vozidlo len odhlásené z pôvodného vlastníka, ale nie je prihlásené na nového vlastníka. Ak nedôjde k dokončeniu prevodu, takéto vozidlá sa vyradia z evidencie k 1. júlu 2026.

K bodu 57 (§ 143l)

Navrhujú sa prechodné ustanovenia k platnosti tabuliek s evidenčným číslom vo vyhotovení zo zmesi polykarbonátu a polyesteru vyžarujúcej svetlo pri zapnutom osvetlení vozidla podľa doterajších predpisov a k možnosti výmeny takýchto tabuliek za tabuľky v plechovom vyhotovení. Osobitne sa ustanovujú podmienky platnosti pri tabuľkách s evidenčným číslom pre diplomatické vozidlá.

K čl. II

V zákone o obecnej polícii sa navrhuje upraviť zoznam údajov, ktoré je obecná polícia oprávnená požadovať z evidencie vozidiel tak, aby táto úprava korešpondovala so zákonom o cestnej premávke vrátane doplnenia poskytovania kontaktných údajov na držiteľa vozidla, ktoré umožnia efektívne a rýchle nadviazanie komunikácie v prípadoch, keď vozidlo tvorí prekážku, bráni v údržbe a pod. alebo aj v prípade mimoriadnych udalostí.

K čl. III

K bodu 1 (položka 73a)

Pri opätovnom zaradení vozidla do evidencie, vyradení vozidla z evidencie, zmene držby vozidla alebo zmene vlastníctva vozidla, ku ktorému dôjde po prekročení doby predchádzajúceho dočasného vyradenia vozidla z evidencie sa navrhuje vyberať rovnaký správny poplatok ako za dočasné vyradenie vozidla z evidencie, pričom za začiatok lehoty sa bude počítat' dátum predchádzajúceho vyradenia vozidla z evidencie vozidiel. Takáto úprava doposiaľ absentovala.

K bodu 2 (položka 76)

Legislatívno-technická úprava, ktorou sa precizuje o aký typ tabuľky ide v tejto položke vzhľadom na zavedenie jednorazových tabuliek s evidenčným číslom zo syntetického polyesteru.

K bodu 3 (položka 76)

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s vypustením možnosti vydávania tabuliek s evidenčným číslom zo zmesi polykarbonátu a polyesteru vyžarujúcej svetlo pri zapnutom osvetlení vozidla.

K bodu 4 (položka 76)

V nadväznosti na navrhované zmeny v čl. I, ktorými sa umožní vydanie jednorazovej tabuľky s evidenčným číslom zo syntetického polyesteru, sa navrhuje aj správny poplatok za vydanie tejto

tabuľky, a to vo výške 5 eur za jeden kus (t. j. pri štandardnom vydávaní dvojice tabuliek na jedno vozidlo to bude spolu 10 eur).

K bodu 5 (položka 76)

Ustanovuje sa, že poplatníkom za pridelenie zvláštneho evidenčného čísla a vydanie tabuľky so zvláštnym evidenčným číslom zo syntetického polyesteru, je výrobca alebo zástupca výrobcu dosiaľ neevidovaného vozidla alebo právnická osoba, ktorá predáva ešte neevidované vozidlá. Jednorazové tabuľky budú po uhradení správnych poplatkov vydávané len priamo predajcom nových vozidiel, ktorí ich následne budú poskytovať svojim klientom pri predaji vozidla.

K čl. IV

Vzhľadom na navrhované zmeny v čl. I, ktoré sa týkajú evidovania diplomatických vozidiel a skladby ich evidenčných čísel, je nevyhnutné zapracovať zmeny aj do zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja. Do príslušného ustanovenia sa zapracováva vrátenie tejto dane za vozidlo slúžiace pre potreby zahraničného zástupcu s evidenčným číslom začínajúcim na písmená CD alebo CC a vrátenie tejto dane za vozidlo s evidenčným číslom začínajúcim na písmená EE sa presúva do prechodných ustanovení.

K čl. V

Vzhľadom na navrhované zmeny v čl. I, ktoré sa týkajú evidovania diplomatických vozidiel a skladby ich evidenčných čísel, je nevyhnutné zapracovať zmeny aj do zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. Do príslušného ustanovenia sa zapracováva vrátenie tejto dane za vozidlo s evidenčným číslom začínajúcim na písmená CD alebo CC a vrátenie tejto dane za vozidlo s evidenčným číslom začínajúcim na písmená EE sa presúva do prechodných ustanovení.

K čl. VI

Keďže v rámci zmien v čl. I sa okruh subjektov v § 136, na ktoré sa nevzťahuje väčšina ustanovení šiestej časti zákona o cestnej premávke, rozširuje o Národný bezpečnostný úrad, je potrebné v tejto súvislosti primerane upraviť aj zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke vo vzťahu k vozidlám, ktoré nie sú prihlásené do evidencie vozidiel, ale evidujú sa v samostatných (služobných) evidenciách.

K čl. VII

Vzhľadom na to, že návrh zákona bude mať vplyv na podnikateľské prostredie, ako aj s ohľadom na potrebnú legisvakanciu, sa v súlade s § 19 ods. 6 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky navrhuje nadobudnutie účinnosti novely zákona o cestnej premávke od 1. júla 2025. Skoršia účinnosť (1. január 2025) sa bude týkať len nevyhnutných zmien, pri ktorých je žiaduca ich čo najskoršia aplikácia v praxi.